

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КНУТД

Іван ГРИЩЕНКО

«   » _____ 2024 р.

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

для здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»
освітня програма «Музично-театральне мистецтво ромів»
на основі повної загальної середньої освіти, НРК 5

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою Навчально-наукового інституту культури і креативних індустрій

від «21» травня 2024 р.
протокол № 2

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

На засіданні кафедри сценічного мистецтва і культури

від «20» травня 2024 р.
протокол № 11

Пояснювальна записка
до вступного випробування
для вступників спеціальності 026 Сценічне мистецтво,
освітня програма «Музично-театральне мистецтво ромів»

Мета творчого конкурсу – виявити обдарованих вступників, які мають здібності до мистецької діяльності та здатні будуть опанувати навчальну програму «Музично-театральне мистецтво ромів» ступеня бакалавра за спеціальністю 026 Сценічне мистецтво під час навчання в Київському національному університеті технологій та дизайну.

Для забезпечення результативного навчання розроблена відповідна система відбору вступників.

Структура: Творчий конкурс складається з практичної частини та співбесіди.

1. Практична частина творчого конкурсу:

- виконати народну або естрадну пісню;
- прочитати уривок з прози або вірш.

2. Співбесіда на тему: «Історія розвитку сценічного мистецтва та культура ромського народу».

Загальні вимоги до здібностей і підготовленості вступників:

- високий рівень засвоєння програмного матеріалу;
- наявність вокальних та акторських даних;
- артистизм та здатність до мистецької діяльності;
- емоційність, психічна мобільність, розвинена пам'ять;
- знання основних творів української та зарубіжної літератури;
- знання ключових фактів з історії розвитку сценічного мистецтва та культури ромського народу;
- уміння орієнтуватися в подіях сучасних мистецьких процесів в Україні та світі.

Спеціальні вимоги до здібностей і підготованості вступників:

знати:

- основні театральні професії;
- основні компоненти театральної сцени;
- українську та зарубіжну класичну літературу в межах шкільної програми;
- найвідоміші твори світової драматургії;

- найвідоміших українських акторів, режисерів, класиків світового театру;
- сучасний театральний процес у загальних рисах;
- історію та культуру ромського народу.

уміти:

- спостерігати й аналізувати факти, події і явища сучасного життя, визначати найсуттєвіше, що може стати підґрунтям для визначення актуальної проблеми в мистецтві;
- виразно та образно виконати художній твір;
- виразно й мелодично проспівати пісню.

ПИТАННЯ ДО СПІВБЕСІДИ:

1. Походження та самоназви ромських етнічних груп.
2. Види етнічних груп ромів в Україні.
3. Традиційна культура ромів.
4. Сімейні звичаї в ромській культурі.
5. Релігійні вірування ромської національної меншини.
6. Назвіть основні риси ромської культури?
7. Роми в культурі українського народу.
8. Ромська тема у творчості видатних європейських мистців.
9. Ромські мотиви у творчості композиторів.
10. Яких сучасних ромських співаків Ви знаєте, надайте характеристику їх творчості?
11. Життєвий і творчий шлях Я. Біхарі.
12. Піаніст Дьордь Цифра – життєвий і творчий шлях.
13. Життєвий і творчий шлях Броніслави Вайс (Папуша).
14. Ромське танцювальне мистецтво та його вплив на формування світового хореографічного мистецтва.
15. Як впливає соціальна та історична ситуація на творчість ромських митців?
16. Умови виникнення театру як виду мистецтва.
17. Значення творчості І.К.Карпенка-Карого для розвитку українського мистецтва.
18. Драматургія М. Кропивницького та її значення для становлення українського професійного театру.
19. Режисерські та акторські здобутки М. Заньковецької.
20. Життєвий шлях та творчість С. Крушельницької.
21. Аналіз творчості І. Франка.
22. Драматургія творчості Л. Українки.
23. Охарактеризуйте творчість Л. Курбаса.
24. Особливості драматургії М. Куліша.
25. Українське відродження 20-х років ХХ століття в контексті Європейського авангарду.
26. Традиції та особливості української акторської школи.
27. Драматичні та музично-драматичні театри України.
28. Природа та особливості акторської творчості.
29. Основні елементи сценічної дії.
30. Вплив фольклору на процеси українського державотворення.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КНУТД

Іван ГРИЩЕНКО

2024 р.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

на здобуття освітнього ступеня бакалавр
за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»,
освітня програма «Музично-театральне мистецтво ромів»

1. Практична частина творчого конкурсу:
  - виконати народну або естрадну пісню;
  - прочитати уривок з прози або вірш.
2. Співбесіда на тему: «Історія розвитку сценічного мистецтва та культура ромського народу».

Розглянуто та схвалено на засіданні
кафедри сценічного мистецтва і культури
протокол № 11 від «20» 05 2024 року.

Завідувач кафедри
сценічного мистецтва і культури

Анфіса КОЛЕНКО

**Критерії оцінювання знань вступників
Спеціальності 026 Сценічне мистецтво,
освітня програма «Музично-театральне мистецтво ромів»**

Розподіл максимальних балів за творчий конкурс

1.Практична частина творчого конкурсу		
	-виконати народну або естрадну пісню	50 балів
	-прочитати уривок з прози або вірш	50 балів
2. Співбесіда на тему: «Історія розвитку сценічного мистецтва та культура ромського народу»		100 балів

Оцінка за творчий конкурс обчислюється як сума всіх балів отриманих за співбесіду та практичну частину. Максимальна кількість балів – 200.

Під час виконання практично частини творчого конкурсу вступник має виявити такі якості та здібності:

- розуміння авторського задуму та стилю;
- гарну дикцію, вимову;
- творчу уяву, емоційність, пам'ять;
- відчуття аудиторії;
- виявити здатність до перевтілення;
- вибудувати конкретну, цілеспрямовану дію в конкретному просторі та часі;
- використати як виражальні засоби рух, жест, паузу.

Під час виконання практично частини творчого конкурсу вступник має виявити такі якості та здібності:

- здатність до аналітичного мислення;
- ерудованість;
- вміння чітко та лаконічно висловлювати власну думку;
- наявність необхідних знань з історії розвитку сценічного мистецтва та культури ромського народу.

Критерії оцінювання практичної частини творчого конкурсу:

180-200 балів – заслуговує вступник, який під час творчого конкурсу показав, що:

- має чітке розуміння суті майбутнього фаху;
- наділений творчою уявою та фантазією;

- виявив уміння образно мислити, системно викладати свої думки;
- уміє спілкуватись з аудиторією;
- володіє здатністю до перевтілення;
- використовувати рух, жест, паузу як виражальні засоби;
- уміє знаходити виразні деталі та використовувати їх;
- виявив уміння організовувати себе та аудиторію;
- має добре розвинутий музичний слух і голос;
- володіє знаннями щодо історії розвитку сценічного мистецтва та культури ромського народу.

150-179 балів – заслуговує вступник, який під час творчого конкурсу показав, що

- в основному правильно розуміє зміст та специфіку свого майбутнього фаху;
- мислить системно з елементами образності;
- виявив творчу уяву, фантазію, яка в основному не виходить за формат авторського задуму;
- в основному чітко формулює авторський задум;
- має певні здібності контактувати з аудиторією;
- має розвинутий музичний слух і голос;
- володіє певними знаннями щодо історії розвитку сценічного мистецтва та культури ромського народу.

100-149 балів – заслуговує вступник, який під час творчого конкурсу показав, що

- в основному правильно розуміє значимість майбутньої професії, але не чітко визначає її зміст;
- уміє системно викладати свої думки, але не наділений здібністю мислити образно;
- в основному володіє умінням контактувати з аудиторією;
- не в повній мірі виявляє здатність до перевтілення адекватно до ситуації;
- має не зовсім розвинутий музичний слух і голос;
- не у повній мірі має знаннями щодо історії розвитку сценічного мистецтва та культури ромського народу.

99 балів і менше – заслуговує вступник, який:

- абітурієнт не має творчої фантазії;
- не може образно викласти свої думки;

- під час творчого конкурсу не може чітко висловити своє розуміння суті вибраної професії;
- перевтілюватись відповідно до запропонованої ситуації, образу.
- має слабо розвинутий музичний слух і голос;
- не володіє знаннями щодо історії розвитку сценічного мистецтва та культури ромського народу.

Рівні виконання фахового вступного випробування відповідають такій оціночній шкалі:

Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
180 – 200	A	відмінно
160 – 179	B	добре
150 - 159	C	
120 - 149	D	задовільно
100 - 119	E	
0 - 99	F	не склав

**Список літератури для підготовки вступників
спеціальності 026 Сценічне мистецтво,
освітня програма «Музично-театральне мистецтво ромів»**

Основна

1. Адам А. Білий камінь з чорної катівні: Голокост ромів Закарпаття. Ужгород : Вид-во О. Гаркуші, 2006. 146 с.
2. Дятчук В.В., Барабан Л.І. Український тлумачний словник театральної лексики. Київ, 2012.
3. Кияновська Л. О. Українська музична культура: навч. посібник. / Л. О. Кияновська. Львів, Київ : Тріада плюс, Алерта, 2008. 344 с.
4. Колокова М.О. Вивчення правових потреб ромського населення в Закарпатській та Черкаській областях. Харків : ХІСД, 2012. 48 с.
5. Курбас Лесь. Філософія театру / Лесь Курбас ; упорядн. М. Лабінський; післямови М. Москаленко, Д. Лабінська ; редактор М. Москаленко. Харків-Київ : Видавець Олександр Савчук ; Видавництво «Основи», 2022. 920 с.
6. Роми: міфи та факти. Навчально-методичний посібник для вчителя з протидії ромофобії / Авт.упоряд. О. Войтенко, М. Тяглий. Київ: Український центр вивчення історії Голокосту, 2018. 140 с.

Додаткова

1. Беліков О.В. Вірування ромів України як історико-релігієзнавче джерело // Історія релігій в Україні. Матеріали ІХ міжнародної конференції: У 2 кн. Львів: Логос, 1999. Кн. 1. С. 36-39.
2. Боньковська С. Мандрівні ковалі // Народознавчі Зошити. № 3-4. 2005.
3. Володько В.Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю: навчально-методичний посібник. Вид. 2-е, переробл. Київ, ДАКККіМ. 2007. 306 с.
4. Денисюк Ж. З. Еволюція образу ромської спільноти в європейському сучасному мистецтві. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2024. № 1. С. 168–172.
5. Зан М. Проблеми етнокультурного розвитку ромів Закарпаття (1989–2001 рр.) // Ромологія: історія і сучасність: Матеріали Міжнародних наукових читань. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2013. С. 10–23.
6. Зан М. Ромські студії як засіб гармонізації міжетнічних відносин на Закарпатті // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Політологія, Соціологія, Філософія. Вип. 1 (18). Матеріали міжнародної наукової конференції «Політичні кризи в державах та регіонах Європи:

внутрішні передумови та зовнішні виклики у ХХ на початку ХХІ століття». Ужгород : ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2015. С. 133–136.

7. Мелеганич Г. Особливості реалізації етнонаціональної політики в Україні щодо ромської меншини: досвід Закарпаття // Ромологія: історія та сучасність: Матеріали Міжнародних наукових читань. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2013. С. 35–39.

8. Романі Яг. Історія, культура, право. Ужгород : Карпати, 1998. 111с.

9. Рудніцька О. О. Вплив історичних подій на формування ромської культури в контексті соціокультурного простору України ХХІ століття. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2020. № 4. С. 51-55.

10. Челяк О. 8 квітня відзначають Міжнародний день ромів: що відомо. Суспільне | Новини. URL: <https://suspilne.media/culture/721792-8-kvitna-vidznacaut-miznarodnij-den-romiv/> (дата звернення: 16.04.2024).

11. Якубова Л. Повсякденне життя етнічних меншин радянської України у міжвоєнну добу. Київ, 2011. 339 с.